

הפעלת מרכזי החוסן בשנת 2024

הצעה להחלטה

מחליטים, בהמשך להחלטת ממשלה מספר 566 מיום 20.11.2020 בעניין "תכנית לחיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי עוטף רצועת עזה" לשנים 2021 - 2022 ותיקון החלטות ממשלה", החלטת ממשלה מספר 658 מיום 22.12.2020 בעניין "תוכנית לחיזוק העיר אשקלון ותיקון החלטות ממשלה", החלטת ממשלה מספר 906 מיום 02.01.2022 בעניין "הקמה והפעלת מרכז חוסן בנתיבות", החלטת ממשלה מספר 907 מיום 02.01.2022 בעניין "המשך הפעלת מרכזי החוסן ביהודה ושומרון", החלטת ממשלה מספר 1279 מיום 14.03.2022 בעניין "תכנית לפיתוח כלכלי חברתי בקרב האוכלוסייה הבדואית בנגב 2022 - 2026 ותיקון החלטות ממשלה" והחלטת ממשלה מספר 1817 מיום 14.8.2022 בנושא "הפעלת מרכזי החוסן בשנת 2023", ובמטרה לחזק את החוסן האזרחי של תושבי ישראל ואת ההיערכות לחירום של הרשויות המקומיות, לקבוע כדלקמן:

- להנחות את משרד הבריאות להפעיל בשנת 2024 את כלל מרכזי החוסן שפועלים כיום ביישובי עוטף עזה, יהודה ושומרון, אשקלון, נתיבות, גליל מזרחי, גליל מערבי והמרכז הבדואי, זאת על מנת לספק מענה פסיכו-סוציאלי לתושבים, לצורך חיזוק ההיערכות לחירום של הרשויות המקומיות ולטובת חיזוק החוסן הקהילתי.
- לצורך הפעלת מרכזי החוסן, כאמור, יוקצה בשנת 2024, על-ידי משרד הבריאות סך של 29.635 מלש"ח, בהתאם לטבלה המצורפת להלן:

מרכזי חוסן	תקציב (מלש"ח)
עוטף עזה (שדרות, אשכול, שער הנגב, שדות נגב, חוף אשקלון)	14.790
יהודה ושומרון (קריית ארבע-חברון, עציון, שומרון, בנימין)	4.46
גליל מזרחי וגליל מערבי	3.0
המרכז הבדואי	1.65
אשקלון	3.3
נתיבות (כולל אופקים, בני שמעון ומרחבים)	2.435
סה"כ	29.635

משרד הבריאות יהיה רשאי לנייד עד 20% מתקציבי מרכזי החוסן הקבועים בטבלה לפי צרכים מקצועיים ובהתאם להמלצת ועדת ההיגוי.

3. התקציב להפעלת מרכזי החוסן, המפורט בסעיף 2 לעיל, יועבר למשרד הבריאות עד סוף הרבעון הראשון בשנת 2024 מתקציב משרדי הממשלה, בהתאם לטבלה להלן:

משרד	תקציב (מלש"ח)
בריאות	11.35
משרד ראש הממשלה	0.125
ביטחון	5.3
רווחה וביטחון חברתי	3.0
עליה וקליטה	0.70
ביטחון לאומי	1.35
אוצר	6.81
חינוך	1.0
סה"כ	29.635

יצוין, כי סך של 0.325 מלש"ח מתקציבי משרד הרווחה והביטחון החברתי ו-1.125 מתקציבי משרד האוצר יוקצו לטובת פעילות מרכזי החוסן לחברה הבדואית בנגב בשנת 2024 וזאת מתוך התקציב הקבוע בסעיף ג(3)(ב) להחלטת ממשלה מספר 1279 מיום 14.03.2022 בדבר "תכנית לפיתוח כלכלי חברתי בקרב האוכלוסייה הבדואית בנגב 2022 - 2026 ותיקון החלטות ממשלה".

יצוין, כי סך של 0.70 מלש"ח מתקציבי משרד העלייה והקליטה יוקצה לטובת הפעלת אנשי מקצוע דוברי שפות העולים.

הסכומים המתייחסים להפעלת מרכזי החוסן ביהודה ושומרון, הם בנוסף לאלה המוקצים בהחלטת ממשלה 511 מיום 11.05.2023.

4. הפעלת מרכזי החוסן תעשה בהתאם למדיניות ועדת ההיגוי הבינמשרדית בראשות משרד הבריאות ובהשתתפות נציגי משרד ראש הממשלה, משרד האוצר, משרד הביטחון, משרד הרווחה והביטחון החברתי, משרד החינוך, משרד העלייה והקליטה, המשרד לביטחון הפנים, המשרד לשוויון חברתי, פיקוד העורף והמוסד לביטחון לאומי (להלן – ועדת ההיגוי), כפי שתקבע ותעודכן על פי הצורך בהתאם לשיקולים המקצועיים הרלוונטיים. כאמור לעיל, ועדת ההיגוי תהיה רשאית להמליץ למשרד הבריאות על ניווד של עד 20% מהתקציבים הקבועים בסעיף 2 בין מרכזי החוסן, בהתאם לצרכים ולשיקולים המקצועיים.

5. בהתאם לסעיף 40א לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, לצורך מימון פעולה מאזנת כהגדרתה בסעיף 40א לחוק האמור, יקצו משרדי הממשלה מתקציביהם את הסכומים המפורטים בהחלטה זו, בהתאם לטבלה בסעיף 3.

דברי הסבר

רקע כללי

ישראל מתמודדת דרך קבע עם אתגרים ביטחוניים המשפיעים, בין השאר, על החוסן הנפשי של האוכלוסייה. בנסיבות אלו, פותחה בישראל מתודולוגיה מקצועית שעניינה חיזוק החוסן האישי והקהילתי, העוסקת בצד האנושי-נפשי, הנגזר ממצבי חירום, ו-"שגרת חירום". מתודולוגיה זו כוללת תפיסת הפעלה משולבת של כל הגורמים הנוגעים לחוסן האנושי-נפשי, ברמת הפרט, המשפחה והקהילה, ומופעלת בעיקרה באמצעות הרשות המקומית ומערכות הרווחה, בריאות הנפש והשירות הפסיכולוגי חינוכי. בין הכלים הבולטים שפותחו במסגרת זו: הכשרה של גורמי הרשות המקומית; הפעלה של צוותי חירום אזרחיים מקרב אוכלוסיות היישוב (צח"י / צח"ש); ומתן הכשרות וטיפולים קבוצתיים ואישיים למי שסובלים ממצבי דחק שונים כתוצאה מהמצב הביטחוני. מתן מענים אלה מרוכז בחלק מהמקרים במרכזי חוסן. מרכז חוסן מהווה מרכיב משמעותי בחיזוק יכולות הרשויות בתחום חוסן האוכלוסייה בכל שלבי החירום, ונדרשים מבנים ארגוניים ומודלים שונים, המותאמים לאזורים, לגודל של רשויות, ולמגזרים שונים בחברה הישראלית.

כיום פועלים בישראל 14 מרכזי חוסן – 5 מרכזים בעוטף עזה, 4 מרכזים ביהודה ושומרון, מרכז חוסן לחברה הבדואית בבאר שבע, מרכז חוסן באשקלון, מרכז חוסן בנתיבות, מרכז חוסן באשכול גליל מזרחי ומרכז חוסן באשכול גליל מערבי. כמו כן, במסגרת החלטת ממשלה מספר 550 מיום 24.10.2021, הוחלט על הקמת מרכז חוסן לחברה הערבית, שטרם הוקם והופעל.

התשתית הנורמטיבית להפעלת מרכזי החוסן שונה בכל אחד מן המקרים השונים. חלק ממרכזי החוסן הוקמו בהתאם להחלטות ממשלה, בין היתר במסגרת החלטות ממשלה של עדיפות לאומית כרכיב מקצועי, חלקם בעקבות החלטות מקצועיות של ועדת ההיגוי, כאשר במרבית המקרים תקצוב המרכזים מעוגן בהחלטות ממשלה המאגמות תקציבים ממשרדי הממשלה, ומשרדי הממשלה מעבירים את הכספים למשרד הבריאות, אשר יש לו התקשרות ארוכת טווח להפעלת מרכזי החוסן באשקלון, עוטף עזה, נתיבות, יהודה ושומרון ועבור האוכלוסייה הבדואית, וזאת מכח מכרז שפרסם. מרכזי החוסן באשכול גליל מזרחי ומערבי הוקמו מכוח החלטות מקצועיות של משרד הביטחון. לאחרונה הפעלתם הועברה לאחריות משרד הבריאות כחלק מהחלטת הממשלה על איגום הפעילות ע"י משרד הבריאות והם יוסדרו בפטור ממכרז.

במסגרת החלטת ממשלה מספר 1817 מיום 14.8.2022 (להלן – החלטה 1817), ועל מנת לייצר ודאות תקציבית, הוחלט להמשיך ולהפעיל את מרכזי החוסן בשנת 2023 ולרכז, כשלב ראשון, את תקציב כלל מרכזי החוסן במסגרת אחת במשרד הבריאות, תוך איגום תקציבים ממשרדי הממשלה השונים.

יודגש, כי במסגרת דיוני התקציב וההיערכות לשנת 2025, תיבחן האפשרות לאגם את כלל תקציב מרכזי החוסן תחת גורם ממשלתי אחד.

בהתאם להחלטת ממשלה 1817 פועלים מרכזי החוסן על פי מדיניות ועדת ההיגוי, בהתאם לשיקולים המקצועיים הנוגעים לעניין של הגורם הממשלתי שמפעיל את המרכזים. מוצע כי לוועדת ההיגוי תצטרף נציגות של משרד האוצר.

החלטת ממשלה 1817 הנחתה את ועדת ההיגוי להשלים את גיבוש התכנית לאומית להגברת החוסן האזרחי. בשנה האחרונה התבצעה עבודת מטה מקצועית בהובלת משרד הבריאות ובהנחיית ועדת ההיגוי לגיבוש התכנית הלאומית וקבעה קריטריונים להקמת מרכזי חוסן נוספים על רקע ביטחוני. במסגרת העבודה, נקבע גם תעדוף וקריטריונים מקצועיים להקמה של מספר מרכזי חוסן נוספים, ומענים ברשויות בהם לא יוקמו מרכזי חוסן. ועדת ההיגוי צפויה להשלים את גיבוש התכנית בשבועות הקרובים.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי

תקציב

כמפורט בהחלטה

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שר הביטחון - מסכים

שר האוצר – מסכים

שר העלייה והקליטה – מסכים

שר הרווחה והביטחון הקהילתי - מסכים

שר החינוך – מסכים

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מספר 566 מיום 20.11.2020

החלטת ממשלה מספר 658 מיום 22.12.2020

החלטות ממשלה מספר 906 מיום 02.01.2022

החלטת ממשלה מספר 907 מיום 02.01.2022

החלטת ממשלה מספר 1279 מיום 14.03.2022

החלטת ממשלה מספר 1817 מיום 14.8.2022

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת חוות דעת

סיווגים

סיווג ראשי: 01 ביצועי

תחום פעולה עיקרי: 02 חברה וכלכלה

מגישים: ראש הממשלה
שר הבריאות

כ"ג בטבת התשפ"ד
04 בינואר 2024

הלשכה המשפטית

Legal Department

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

חוות דעת משפטית נלווית להחלטת ממשלה בנושא הפעלת מרכזי החוסן בשנת 2024

נושא הצעת ההחלטה:

הפעלת מרכזי חוסן בשנת 2024.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

בהמשך להחלטות ממשלה קודמות בהם קיבלה הממשלה החלטות הנוגעות להפעלת מרכזי חוסן (מספר 566 מיום 20.11.2020, מספר 658 מיום 22.12.2020, מספר 906 מיום 02.01.2022, מספר 907 מיום 02.01.2022 מספר 1279 מיום 14.03.2022 ותיקון החלטות ממשלה" והחלטת ממשלה מספר 1817 מיום 14.8.2022) ובמטרה לחזק את החוסן האזרחי של תושבי ישראל ואת ההיערכות לחירום של הרשויות המקומיות, מוצע לקבעו כי משרד הבריאות יפעיל בשנת 2024 את כלל מרכזי החוסן שפועלים כיום ביישובי עוטף עזה, יהודה ושומרון, אשקלון, נתיבות, גליל מזרחי, גליל מערבי והמרכז הבדואי, זאת על מנת לספק מענה פסיכו-סוציאלי לתושבים, לצורך חיזוק ההיערכות לחירום של הרשויות המקומיות ולטובת חיזוק החוסן הקהילתי.

לצורך הפעלת מרכזי החוסן, כאמור, יוקצה בשנת 2024, על-ידי משרד הבריאות סך של 30.01 מלש"ח כאשר התקציב להפעלת מרכזי החוסן האמורים, יועבר למשרד הבריאות עד סוף הרבעון הראשון בשנת 2024 מתקציב משרדי הממשלה, כמפורט בהצעה והשימוש בו על ידי משרד הבריאות יעשה בתנאים המפורטים שם.

הפעלת מרכזי החוסן תעשה בהתאם למדיניות ועדת ההיגוי הבינמשרדית בראשות משרד הבריאות ובהשתתפות נציגי משרד ראש הממשלה, משרד האוצר, משרד הביטחון, משרד הרווחה והביטחון החברתי, משרד החינוך, משרד העלייה והקליטה, המשרד לביטחון לאומי, המשרד לשוויון חברתי, פיקוד העורף והמוסד לביטחון לאומי (להלן – ועדת ההיגוי), כפי שתקבע ותעודכן על פי הצורך בהתאם לשיקולים המקצועיים הרלוונטיים.

בהתאם לסעיף 40 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, לצורך מימון פעולה מאזנת כהגדרתה בסעיף 40 לחוק האמור, יקצו משרדי הממשלה מתקציביהם את הסכומים המפורטים בהחלטה זו, בהתאם לטבלה בסעיף 3 להצעה.

3. קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

ההצעה אינה מעוררת קשיים משפטיים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

משרד הביטחון - אין הערות לנוסח

משרד האוצר – אין מניעה משפטית

הלשכה המשפטית

Legal Department

**משרד
הבריאות**
לחיים בריאים יותר

משרד העלייה והקליטה – לא היו הערות משפטיות. התבקש תיקון לנוסח שמבהיר, כי סך של 0.70 מלש"ח מתקציבי משרד העלייה והקליטה יוקצה לטובת הפעלת אנשי מקצוע דוברי שפות.

משרד הרווחה והביטחון הקהילתי – אין מניעה משפטית

משרד החינוך – לא התקבלה התייחסות משפטית

משרד לשוויון חברתי – לא התקבלה התייחסות משפטית

הלשכה המשפטית במשרד ראש הממשלה – אין הערות

עמדת היועצת המשפטית של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

אין מניעה משפטית לאשר את ההצעה.

צ'ר (ויסל)
חתימה

היועצת המשפטית
תפקיד

עו"ד דנה נויפלד
שם